

מורה חדש (אר קלט)
 מוסד ישראלי לפרסום כתובות ופוסטים
 חשבונית: ד"ר א. מרטון חשבונית: דוד שן
 חשבונית: פורום חדש בע"מ חשבונית: רחל חנוכי
 XXXVI. עתון.
 פורסמו: Dr. MARTON ERNO.
 A szerkesztésért és kiadásért felelős:
 SCHÖN DEZSO. — Kiadó: Mitrach
 Chadar Ltd., Tel-Aviv, Rechov Hanegev (v. Schlesinger) 11. Tel.: 67677.

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Zsidók az atom körül

Irta: DANZIG HILLEL

I.

Egy héttel a Rosenberg-házaspár kivégzése után a következő hír enyhítette meg sok amerikai zsidó szívét: Az Egyesült Államok

kormányza zsidó szakembert nevezett ki Lewis Strauss személyében az atomenergia fejlesztését irányító bizottság élére. S a zsidó lapok nyomban hozzátették: ez a hír megdönti azt a rosszindulatú hírverést, hogy a Rosenberg-házaspár sorsában antiszemita indíték is közrejátszott.

Nem szokványos antiszemizmust kell keresni ebben az ügyben, hanem „zsidókérdést”. Jóllehet a galuti fogalmak szerint elválaszthatatlan a két dolog: a zsidókérdés és az antiszemizmus. A zsidó diaszpóra problémája azonban sui generis valami, Erről nem tehetnek a „gajok”. Van olyan zsidókérdés is, — különösen a polgári szabadságok és az úgynevezett „zsidó szabadságok” országai —, amiben csaknem ártatlan a gazdanép, ha a tőle való félelemben rejlik is a kérdés magva.

Ilyen zsidókérdés tipikus esete az a mód is, ahogyan a Rosenberg-éset érintette lelkiükben az amerikai zsidókat és az „öröm” és „megkönnyebbülés”, amivel a fenti kinevezés hírét fogadták. Ez a zsidókérdés inkább a zsidók lelkében dúl, mint a zsidókban, vagyis inkább az antiszemizmustól való félelemben gyökeredik, mint az antiszemita valóságban.

Létezik ugyanis egy új zsidó komplexum, az amerikai zsidók atom-komplexuma. Két eleme van e komplexumnak. Az egyik: zsidó tudósok és szakemberek szerepe az atomenergia kifejlesztésében. A másik az a szerep, amit a villamosenergia ültetett zsidó házaspárnak tulajdonítottak az atom titok elárulásában. Az atom történetében pedig egy világhírű áll, melynek egyik legsötétebb pontja hatmillió védetlen és fejtelen zsidó elpusztítása — előtérben pedig az a veszedelem, amellyel egy atomháború lehetősége fenyeget az emberiséget és a civilizációt.

Nagyot fordított a világ során ez a két művelet: az atom-energia amerikai felfedezése és titkának eljutatása a Szovjetunióhoz. Sok zsidó lelket nyugtalanítva tehát a kérdés: áldani, vagy átkozni fogják-e a népek (a gazdanépek!) a zsidókat közreműködésükért e két műveletben? S a zsidók tudják, mit jelent számukra, gáluti létükre és jövőjükre, a népek áldása, vagy átka ilyen vonatkozásban.

A válasz természetesen magában az atom-energia sorsában rejlik és attól függ elsősorban, hogy világháború-ból fegyver lesz-e jövőendő háborúban, vagy békeinstrumentum a civilizáció szolgálatában az emberi élet feltételeinek jobbátételére. Atomháború esetén észbe juthat természetesen a szenvedő népek maradványainak ama tudósok neve is, akik e szörnyű fegyvert felalták és gyártásához eszközt adták. A másik, a jobbik esetben, viszont az iskoláskönyvekbe kerül majd be e tudósok neve és köztük zsidóké is.

De fel szabad tenni e korszak emberének azt a kérdést is, hogy mi jobb a világbéke szempontjából: az jobb vajjon ha egy hatalom és egy több birtokában van az atomgyártás titka, vagy az, ha a világháborúért vetélkedő mindkét több rendelkezik főlötte?

Nem alaptalan a feltevés, hogy egyetlen fél kezében — s legyen ez a világ legnagyobb és legbékésebb demokráciája — nagyobb veszedelem az atomfegyver. (Folytatás a 2-ik oldalon)

Churchill miniszterelnök betegsége miatt elhalasztották a bermudai konferenciát

Amerikában örvendeznek a konferencia elhalasztásának

London (UP). — A három nyugati nagyhatalom vezetőinek bermudai konferenciáját tegnap meglepetésszerűen elnapolták, mert Churchill az utóbbi hetekben igen legyengült és orvosai egyhónapos nyugalmat írtak elő a 78 éves miniszterelnöknek. A konferenciát már előzőleg két ízben elnapolták a francia kormányválságra való tekintettel és a múlt héten július 8-ára tűzték ki a végleges terminust. A francia kormányválság megoldása folytán már bizonyosnak látszott, hogy végre létrejön a konferencia, amikor Londonból meglepetésszerűen közölték az elnapolást.

Churchill miniszterelnök csütörtök óta kenti birtokán tartózkodott és Londonban a miniszterelnökségen azzal magyarázták távollétét, hogy most teszi meg utolsó előkészületeit a bermudai nagyhatalmi találkozóra. Churchillnek hétfőn kellett volna Bermudába indulnia egy angol cirkáló fedélzetén, amely már útrakereszen állt. Ugy Angliában, mint a külföldön óriási meglepetést keltett az angol kormány tegnapi hivatalos nyilatkozata, amely szövege szerint közli a miniszterelnök kezelőorvosainak utasítását, hogy Sir Winston Churchillnek leg-

alább egy hónapig teljes nyugalomra van szüksége és az egészségi állapota miatt azt tanácsolták, hogy ne utazzék Bermudára.

A nyilatkozat szerint Churchill, aki már három hónapja a beteg Eden külügyminisztert is helyettesítette, túlságos terhet vállalt magára és ezért most nyugalomra van szüksége.

A nyilatkozat nem közöl részleteket Churchill egészségi állapotáról. Egyes politikai körökben azt rebesgették, hogy „diplomáciai betegség” van szó, de mások elleneztek ezt a nézetet és hangsúlyozták, hogy éppen Churchill volt az, aki a legjobban sürgette a bermudai találkozót.

Eisenhower elnök Churchillhez intézett személyes táviratában kijelentette, hogy az egész világnak fontos Churchill egészsége és ezért Sir Winston Churchill köteles betartani orvosai utasítását. Eisenhower táviratában közölte, hogy csak ideiglenesnek tekinti a konferencia elnapolását. Washingtoni politikai körökben azonban megjegyzik, hogy Amerika elnöke bizonyára nem vette rossz néven a találkozó elhalasztását, mert Churchill a konferencián mindenekelőtt a Malenkova-val való találkozásról akart tárgyalni, míg Eisenhower túlkorainak tartja a keleti

és nyugati nagyhatalmi vezetők találkozását.

Az angol kormány közölte, hogy Churchill továbbra is személyesen fogja intézni a legfontosabb ügyeket, míg a kabinet ülésein Butler pénzügyminiszter fog elnökölni. A parlamentben Butler és a konzervatív párt parlamenti vezetője, Harry Cruikshank helyettesítik Churchillt, a kormány és a párt részéről. A külügyminisztérium vezetését ideiglenesen Selwyn Lloyd államtitkár veszi át. Eden külügyminiszter, aki nemrégén harmadik emeletén esett át, még Amerikában üdül s valószínűleg huzamosabb ideig nem töltheti be hivatalát.

Párizs. — Francia kormánykörökben tegnap egyáltalán nem tiltakoztak a bermudai konferencia elhalasztása ellen. A hosszas kormányválság után az új kormány elnökének minde-

nekelőtt az égető fontosságú belpolitikai ügyeket kell intéznie és a bermudai konferencia bonyolult tárgyalási anyagának előkészítéséhez hosszabb időre van szükség. Ugyanakkor azonban megelégedéssel vették tudomásul Eisenhower nyilatkozatát, hogy ideiglenesen tartja a konferencia elnapolását.

Laniel bizalmat kapott a francia parlamenttől

Páris (UP). Joseph Laniel, Franciaország új miniszterelnöke, akinek a parlament 380 szavazattal bizalmat nyújtott bizalmat, tegnap már megkezdte tárgyalásait a kormány összehívására. Laniel a szocialisták és a kommunisták kivételével valamennyi párt támogatja a parlamentben, beleértve a volt De Gaulle-párti képviselőcsoportot is, amely valószínűleg szintén képviselve lesz a kormányban. Laniel tegnap kijelentette,

hogy kormánya az eddigi külpolitikai vonalat fogja folytatni úgy a nyugati nagyhatalmakkal, mint az európai védelmi szövetséggel szemben. Párisban biztossá veszik, hogy Georges Bidault lesz Franciaország külügyminisztere, sőt azt hiszik, hogy Bidault a bermudai konferenciára is elkíséri majd Laniel miniszterelnököt.

A szovjetkormány tegnap visszahívta Párisból Pavlov nagykövetet. Utódjának nevét még nem közölték.

234 halottja van a japán árvíznek

Tokió (UP). — Kioto japán sziget északi részén az utóbbi napokban olyan hatalmas felhőszakadás volt végig, amilyenre már 61 év óta nem volt példa. Az esőzések óriási méretű áradásokat idéztek elő, amelyeknek az eddigi megállapítások szerint már 234 halottja és sokszáz sebesültje van. Ezenkívül 638 ember sorsáról nincs hír és attól tartanak, hogy ezek is a vízbe fulltak. Az amerikai hadsereg Japánban tartózkodó egységeit is a mentőmunkálatok szolgálatába állították.

Eskol: A kormány meg fogja akadályozni a további áremelkedéseket

Tel-Aviv (ITIM). — A Mápj szakszervezeti vezetőinek szombaton megtartott gyűlésén Lévi Eskol pénzügyminiszter átfogó képet nyújtott az ország mai gazdasági helyzetéről és bejelentette, hogy a kormány eltökélt szándéka, megakadályozni a további áremelkedéseket. A miniszter nem közölte, hogy milyen eszközökkel kívánja megvalósítani az ár rögzítést.

Eskol kijelentette, hogy az állam évről-évre 200 millió dollárt kap külföldről, míg a termelésünk 50 millió dollárt hoz mindössze az államkincstárnak. Tavaly — mondotta Eskol — legalább annyi segínyt kaptunk nem zsidó forrásokból, mint az összes zsidóforrásokból együttvéve és ennek érdekében még „sláchokat” sem kellett küldeniük.

Ezután a pénzügyminiszter arról beszélt, hogy saját szükségletünknek csak a felét termeljük, a többi külföldről kell behoznunk. A fizetési mérlegünkben mutatkozó javulás csak a belső fogyasztás csökkenésének tudható be, iparunk valóztalanul külföldről importált nyersanyagra van utalva.

Eskol ezután bejelentette, hogy a jövőben kevesebbet fogunk építkezni, mert a

„betonfalakat nem lehet megfejteni... Kifogásolta, hogy itthon előállított építkezési anyag helyett import anyagot használunk fel.

Természeti kincseink feltáráására vonatkozóan pesszimista hangot ütött meg a pénzügyminiszter, — mondván, nem lehet tudni, hogy ásványi termékeinket milyen áron lehet majd külföldön eladni és hogy egyáltalán érdemes lesz-e exportálni.

Mezőgazdasági termelésünk ezzel szemben örvendestesen fejlődik. Sikerült nö-

Husszein király hivatalos látogatása Bagdadban

Bagdad (UP). Husszein transzjordán király pénteken Bagdadba érkezett, ahol unokatestvérét, Feisal iraki királyt látogatja meg. Az iraki sajtó melegen üdvözli a transzjordán uralkodót, akinek látogatásától a két szomszédállam közötti kapcsolatok elmélyítését várja. Az iraki hadsereg egyenruhájába öltözött Feisal király személyesen fogadta a repülőtéren a transzjordán uralkodót, aki az arab légő egyenruhájába öltözve szállt ki a repülőgépből. A király érkezését 21 ágyulóvés jelezte és katonai zenekar a két ország himnuszát ját-

A katolikus egyház visszaadta a Finaly-gyerekeket

A gyerekek Párisba érkeztek és zsidó felügyelet alatt vannak

Hendey (UP). — Pénteken délután egy Spanyolországból jövő autón két gyermek érkezett a francia határállomásra, akiknek nevét már az egész világon jól ismerik, a 11 éves Gerald és a 12 éves Robert Finaly közeli öthonapos tartózkodás után visszatértek Spanyolországból, ahová fanatikus katolikusok hurcolták el őket. Ezzel szerencsés befejezést nyert a kínos gyermekrablási ügy, amely felrázta a világ közvéleményét és nem jánult hozzá a katolikus egyház presztízsének emeléséhez.

A Finaly-fivérek Guillaume francia konzul, Germain Riviere, a lyoni püspök megbízta és egy benedekrendi szerzetes kíséretében

érkeztek a francia határállomásra. A francia katolikus szerek már néhány nap előtt közölték, hogy visszatérítik a gyerekeket, miután a felsőbb bíróság elutasította nevelőanyjuknak, Bruin asszonynak fellebbezését és úgy döntött, hogy a gyerekeket nagynénjüknek, a Gederán élő Rosmernének kell átadni.

Kiderült, hogy a két fiút Guatteria-ban, egy spanyolországi baszk faluban rejte-

gették, mindössze 24 km-re a francia határtól. Bár a francia katolikus egyház képviselői mindig azt állították, hogy nem ismerik a gyerekek tartózkodási helyét, most kiderült, hogy két hónap előtt a francia hatóságok kérésére titokban Bayonneba hozták őket. Ott a gyermekek elrablói ellen folyó bűnperrel megbízott vizsgálóbíró kihallgatta őket, majd ismét visszavitték őket Spanyolországba. A kihallgatáson jelen volt a grenobli Keller mérnök is, a gyermekek családjának megbízottja.

A gyermekek ügyében már hónapok óta folynak a tárgyalások a francia és a spanyol kormány, valamint a két ország katolikus egyházai között és legutóbb a (Folytatás a 4. oldalon)

34 és félmilliárd dollár Amerika hadügyi költségvetése

Washington (UP). — Az amerikai kongresszus képviselőházának pénzügyi bizottsága tegnap jóváhagyta Amerika 34,5 milliárd dollár összegű hadügyi költségvetését. A republikánus többségű bizottság 1250 millió dollárt törölt az Eisenhower-kormány javaslatából, amely már maga is 5 milliárd dollárral csökkentette a még Truman által benyújtott költségvetési javaslatot. A költségvetésben két milliárd dollárt irányoztak elő a koreai háborúra és ha létrejön a fegyverszünet, ezt az összeget tartalékolják.

A bizottság tegnapi közleményében megjegyezte, hogy a hadsereg egyes ágai a koreai háború kitörése óta összesen 97 milliárd dollárral kértek többet, mint amennyire végeredményben szükségük volt.

Harry Truman, Amerika volt elnöke, csütörtökön megjelent a szenátus ülésén, ahol a szenátorok helyükről felállva, hatalmas tapsal fogadták. Amerika

történetében ez volt az első eset, hogy egy volt elnök beszédet tartott a szenátus ülésén.

Truman nagy érdeklődéssel fogadott beszédében élesen kikelt a hadügyi költségvetés csökkentése és főleg a légihaderők tervezett korlátozása ellen. Nézetek szerint az általa felállított programot teljes mértékben végre kell hajtani, ha biztosítani akarják Amerika védelmét és a világbékét.

A szovjet szabadláb helyezett 600 osztrák hadifoglyot

Bécs (AFP). Az osztrák kormány tegnap közölte, hogy a Szovjetunió szabadláb helyezett 600 osztrák hadifoglyot, akiket 1945 óta különböző vétségek miatt fogházbüntetésre ítéltek. A nemrég megkötött egyezmény alapján még további 600 ilyen foglyot helyeznek szabadlábba.

Politikai körökben ebben annak a jeit látják, hogy a Szovjetunió nagyobb hajlandóságot mutat az osztrák békeszerződés megkötésére.

„Onim” és „Alumim” gyermekköztársaságok

az 50 éves Kfár Szábá büszkeségei. — Miért vagdalta fel esőkabátját a tizenhároméves Roni?

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). Ötvenhárom dunám fa, fű, virág, piros cseréptetős házak és 160 gyermek kacaja... „Onim” és „Alumim” gyermekköztársaságok...

Született Leipzigban... „Alumim”, Onim ikertestvére. Itt helyezték el a 8 évesnél idősebb gyermekeket...

„Kétségbe vagyok esve Roni miatt — Klára” Roni dossziéja két részből áll. Legalól hivatalos okmányok hevernek és egy német nyelvű levél...

Roni ma egész nap gorombás és kibíratatlan volt, majd félrevonult és megírta, aki közeledett hozzá. Lapozgatjuk tovább a dossziét...

Két nagy szomorú szem... Az intézet ebédterében ülünk. Az asztalok, 130 gyermek részére fehér asztalokkal...

Izrael 24 óra alatt negyedmilió férfit tud mozgósítani

New-York (STA). Ralph Chapman, a New-York Herald Tribune tudósítója beszélt a közönség előtt...

rokkant írója. Fialat szakácsnő levest szolgál fel, egy fiúcska tálalászatlan temérdek porcelláncsészét gurít be...

Ez hát Onim és Alumim. Ez a két izraeli intézmény is magánviselő közelmúlt tragédiák nyomait és gyógyítási azok következményeit...

és erdítési munkálatokra küldik. Ezekben a munkákban dícséretes versengés indult meg a katonai csoportok között...

(Elsőoldali cikk folytatása) mint az összes hatalmak kezében. Az adott helyzetben mindig fennáll az összes hatalmak féltelme...

Az összes létező és feltételezhető biztosítékok közül ez a féltelme talán a legreálisabb ígéret arra, hogy végül sorsuk kivonják...

Háboru idején történt az árusítás — ezért alkalmazták ellenük az 1917-es kémkedési törvényt...

Valami megrendült akkor, amikor a világ tudomására jutott, hogy a Szovjetunió birtokában van az atomgyártás titka...

politikai feszültség általános atmoszférájában. Vajjon mentes volt-e ettől a „zsidó gond”-tól az a zsidó bíró, aki a Rosenberg-perben a halálos ítéletet ki-mondotta...

Zsidó vádlottak, zsidó ügyész és zsidó bíró. „Kérdése” áll itt előttünk a legnagyobb galúti szabadság és demokrácia tükrében...

-SPORT-

Az előrehaladt nyári évszakra megfélemlen a hétvégi sportesemények közöttjában az uszósportok...

A halifai Makkabi országos uszósportverseny Férfiak: 200 m-es gyorsúszás: első Elbaum, Brit Makkabi Atid...

Az ifjúsági férfi 100 m gyorsúszás eredménye a verseny legbiztosabb teljesítménye. Első Benus, Makkabi Haifa, 1:05.7 p...

Az országos kosárlabda bajnoki mérkőzések során az első osztályban Makkabi Jaffa 36:26 arányban győzött a Brit Makkabi Atid ellen...

Kombinált vasuti-és autoszállítások Az izraeli vasut megkezdte kombinált szállítások vállalását, amelyeket teherautókon és vonatokon bonyolítanak le...

Másodosztályú labdarúgó bajnoki eredmények Hápoel Ránáná-Makkabi Sárám 4:3 (1:2), Makkabi Jeruzsálem - Makkabi Rámát-Gán 4:1 (0:0), Betár Jeruzsálem - Hákoáh Tel-Aviv 4:1...

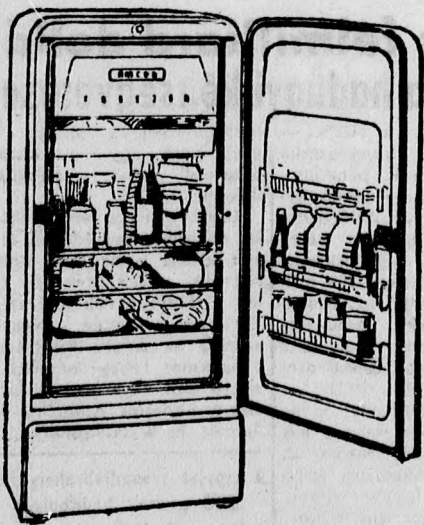
Izraelben ez lesz a neve

Minthogy PHILCO

nevű elektromos géjszkekrény-gyártmányunk zavartalan és kifogástalan működésével ragyogó eredményeket ért el;

és minthogy a PHILCO óriási üzemeiben — úgy világszerte, mint Izraelben — a kutatómunka és a szüntelen kísérletek folytán a tökéletesség legmagasabb fokát sikerült elérni;

izraeli működésünk három esztendeje alatt gyártmányunk számára sikerült megnyerni a közönség osztatlan rokonszenvét.

Ezért büszkén hozzuk piacra az elektromos géjszkekrényt izraeli márkánk,

AMCOR

név alatt. Ezután ez a név fog diszelegni új elektromos géjszkekrényünk 1953-as modelljén.

7.2 köbláb

Rekeszekkel ellátott ajtó

Fagyasztófülke (freezer) a géjszkekrény egész hosszában

Átrakható rekeszek

Zöldség és gyümölcs számára külön fiókok

Az „Ampcor” Ltd. gyártmánya. (A „Háárgáz” és az „Ampa” alapítása.)

Kizárólagos képviselő:

Ampa Ltd.

TEL-AVIV, PETACH-TIKVA-UT 16. TELEFON: 3228

HABIMAH MUSORA:

Tel-Aviv, juni. 28., vasárnap SIEJ ÉDES HAZAM Affula, juni. 28., vasárnap PEBER GYNT

Riley tábornok elutazott

William Riley tábornok, az UNO közelkelti megfigyelőkarának volt parancsnoka pénteken Jeruzsálemből Beirutba utazott, ahonnan tovább folytatja útját az Egyesült Államokba. A tábornok polgári ruhában, ünnepélyesen búcsúzott el a megfigyelőkar tagjaitól, akik két rendben sorakoztak fel a jeruzsálemi King Dávid szálloda előtt. A búcsúzásnál jelen kellett volna lennie Vagn Bennike tábornoknak, Riley utódjának és De Ridder tábornoknak is, ők azonban elkéstek és már csak útközben találkoztak Riley tábornokkal. A három UNO-autó az egyik utcáson találkozott és a tábornokok röviden üdvözlöttek egymást. Az autóforgalom megállt az utcákon és a kiváncsiskodók nagy tömege gyűlt a három tábornok köré. Ezután Riley szívélyesen elbúcsúzott és folytatta útját a repülőtérré felé.

Riley tábornok, mielőtt elment a szállodából, így búcsúzott annak igazgatójától: „Nagyon sajnálom, hogy nem sikerült megtalálnom a megfelelő megoldást a palesztinai kérdés rendezésére.”

Bennike tábornok pénteken közölte a King Dávid szálloda igazgatóságával, hogy átköltözik a semleges övezetben lévő egykori kormánypalotába, amely az izraeli UNO-megfigyelőkar hivatalos székhelye. Riley a King Dávid szállodában lakott és Bennike is itt szállt meg.

Növekedett a kikötők kiviteli forgalma

Joszef Szapir közlekedésügyi miniszter tegnapelőtt részt vett Haifán a kikötők ügyével foglalkozó tanácsadó bizottság ülésén, amelyen elmondotta, hogy az utóbbi években fokozatosan csökkent a kikötőkben a behozatali forgalom és inkább a kiviteli forgalom növekedett. Valószínű, hogy az elkövetkező két évben a kikötők forgalma évi egy millió 500 ezer tonnában fog stabilizálódni, de a kikötők felszerelésének állandó tökéletesítésével, a jaffai és tel-avivi kikötők egységesítésével, valamint a kisoni kikötő felépítésével 1954-ben kétféle millió tonna fogják emelni a kikötők teljesítőképességét. A kormány nagy erőfeszítéseket tesz, hogy fejlessze a vasutakat és ezáltal lényegesen olcsóbbá tegye a kikötőkbe és kikötőkből történő áruszállításokat. A miniszter beszéde után következtetést vitában többek között olyan hangok is elhangzottak, hogy gondoskodni kell új káderekről a kikötőmunkások körében és iskolát kell létesíteni kikötői szakmunkások kiképzésére. A miniszter a vita után bejelentette, hogy lényegesen nagyobb hatáskört kíván biztosítani a jövőben a tanácsadó bizottságnak.

RÁDIÓ

6.30: Máj tovu, 6.45: zenélő óra, 7: hírek, 7.10: könnyű zene, 12: nanglemez, 12.50: a házi asszonyok kíváncsgúsműsora, 13.30: hírek, 13.45: zongoraszámlák, 16: szórakoztató zene, 16.40: Immanuel Menkes baritonista bemutatkozó hangversenye, 17: tánczene az 6. óráig, 17.45: ifjúsági zenés találkozó, 18.15: hírek, 19: a Jászai Jenő zenekarának hangversenye, 20.24: Tűnő-részletek (szóltárok 127-128), 20.30: hírek, 20.45: az izraeli filharmonikus zenekar hangversenye, vezényel Heinz Freudenthal, Claudio Arrau zongoraművész közreműködésével; Beethoven V. zongorahangversenye közvetítés a tel-avivi Ohe! Senterből, 22: néber dalok, 22.20: zenei egyveleg, 23: hírszövegfoglalás - Párhuzamos műsor: 13.45: angol hírek, - 14: francia hírek, 16: vasárnapi hangverseny a keresztény lakosság számára, 17.35: Jicchák Edel: három dal szopránra és zenekarra, 18.50: francia hírek, 19.30: jiddis adás, 20: román műsor, 20.15: magyar műsor, 22.15: angol hírek. - A hadsereg rádiója: 18.35: izraeli hírek, 19.30: hadsereg énekeinek előadásában, 20: kamarazene, 20.45: könnyű zene, 21.15: tánczene.

A kanadai kivándorlók fele vissza szeretne jönni Izraelbe

A kivándorlók 80 százalékát derék cionista maradt. Seregszemle 3000 kanadai kivándorló fölött.

Az olé ellentétje a „joréd” a régi időkben az a hit tartotta magát, hogy „Erec Jiszráel minden más országnál magasabban fekszik”, innen származik az „olé” (felmegy, felszáll) elnevezés. Magyarul tehát amennyiben a bevándorlás tolyamatát alijjázásnak nevezzük, — a kivándorlás folyamatát „jeridázás”-nak kell nevezni.

A „joréd” fogalom, sajnos, időszerű és közkeltű, mert hosszú hónapok óta az aszkénáz zsidók alijjája messze mögötte marad a jeridának. Hol Németországban, hol Amerikával, vagy Ausztriával kapcsolatban hallunk róla. Sehol sem látjuk őket szívesen: mindenütt fejtevést okoznak a hatóságoknak és a zsidó segélyszervezeteknek.

Az alábbi riportban annak a három ezer izraeli polgárnak a sorsáról számoltunk be, aki Kanadába vándorolt ki. Lássuk, hogyan élnek ezek az emberek, hogyan fogadták őket, hogyan helyezkedtek el abban a nagy és új világban? És ami a legfontosabb, elmult-e szívükből az a keserűség, düh és elégedetlenség, amely izraeli tartózkodásuk alatt felgyűlemlett?

Kanadai korlátozások az izraeli bevándorlásról

1952 augusztusában a kanadai kormány megváltoztatta bevándorlási politikáját. Ettől az időponttól kezdve Izrael az arab bevándorlási zónához tartozik, ahonnan általában csak közeli hozzátartozók (gyermek, szülő, testvér) bevándorlását engedélyezik. Az új törvény életbelépése óta a Kanada felé irányuló kivándorlás lényegesen csökkent és feltételezhető, hogy a jövőben ezek a számok még jobban össze fognak szigorodni.

Az a tény, hogy a kanadai kormány az izraeli bevándorlókat az arabok kategóriájába sorolta, annál figyelemre méltóbb, ha tekintetbe vesszük, hogy az európai országokból — így például Skandináviából, Németországból, Franciaországból és Olaszországból — hatalmas propagandával vonzzák a bevándorlókat. Ennek oka, hogy a zsidó bevándorlók nem szívódnak fel sem az ország északi részében lévő bányákban, sem pedig az egyre növekedő és szélesedő kanadai mezőgazdaságban. A kanadai bevándorlási hatóságok körében minduntalan hallani lehet azt a csipő megjegyzést, hogy egy zsidó család elhelyezése nagyobb nehézségekbe ütközik, mint harminc holland család elhelyezése.

A kanadai bevándorlási hatóságok nemcsak az izraeli bevándorlót, de a látogató iránt is bizalmatlanok. A legtöbb esetben, ha egy ilyen látogató tartózkodásának meghosszabbítását kéri, megtagadják ezt tőle, sőt nyomban elrendelik a kiutasítását. A hatóságok attól félnek, hogy az izraeli turisták „beszivárognak” a bevándorlótáborokba és a hatóságokat befejezett tények elé állítva — letelepedési engedélyt fognak kérni.

Izraeli „új olék”

Ki vándorol ki Kanadába? A legtöbb kivándorló új olé, aki az állam felállítását után érkezett Izraelbe, ahol nem sikerült elhelyezkednie. Legnagyobb részüknek nincs szaktudása, ezzel szemben egy, vagy több gyermekük van. Ezek számára Kanada, amely nemrégén földi paradicsom vonzóerejét birt, a nagy családot jelenti. Ugy az anyagi helyzetük, mint lekiállapotuk szörnyű. Mint-hogy hiányzik a szakképzettségük, nem bírnak megfelelő munkát kapni. Jórésztük már vissza is térne Izraelbe, ha erre praktikus lehetőség adódna. Hozzávetőleges becslés szerint ennek a kategóriának a száma el-

éri az összes Izraelből érkezett bevándorlónak az ötven százalékát.

Kereskedők és kisebb kaliberű üzletemberek

A második kategória kereskedőkből és kisebb kaliberű üzletemberekből áll, akik még a második világháború előtt kerültek Izraelbe. Ezek az emberek aránylag könnyen helyezkednek el. Az ok roppant egyszerű. Nehézségek nélkül illeszkednek bele a helyi „zsidó gazdaságba”, amely kiskereskedők, ügynökök, közvetítők stb. táborából áll. Ezek az emberek lelkileg is könnyen akklimatizálódnak, mert a gáluti zsidó légkörben jól érzik magukat.

Becsles szerint ez a réteg az izraeli emigráció husz százalékát teszi ki.

Ha a szábre kivándorol

Az emigránsok között jelentősszámu szábre van, köztük régi, begyökerezett családok gyermekei. Olyan fiatalemberekről van szó, akik Izraelben nevelkedtek, végigküzdötték a felszabadító háborút és most új országban próbálnak szerencsét. Ezeknek a helyzetét általában nem irigylésre méltó: míg az egyik oldalon a lelki klita nehézségeit képtelenek leküzdeni, a másik oldalon nem tudnak beilleszkedni a helyi zsidó közösségbe. Ezek a szábrék azt a furcsa látszatot keltik, hogy azért nem tudnak beilleszkedni az egyébként intenzív helyi zsidó életbe, mert asszímilálódnak akarnak.

A szábrék között van egyébként a Neture Kártának egy csoportja, amely az elmult évben Montréal két nagy jesivája körül tömörült. Ezeknek nincsenek megélhetési, vagy szakmai gondjaik, mert legnagyobb részük 17-19 éves nőtlen fiatalemberekből áll.

A hitjasvut emberei

Az emigránsok közül hitjasvuti emberek is vannak, köztük olyanok, akik 7-8 évet töltöttek kibucokban, vagy mosávokban. Ezeknek a helyzetét minden szempontból rossz: a helyi zsidó „parnoszekban” (kereskedelm, kispár, textil, közvetítés) nem bírnak elhelyezkedni, ugyanakkor lelki érvényesüléseket sem találják meg. Ezek az emberek kölcsönösen segítenek egymáson. Leggyakoribb eset, hogy két család lakik egy lakásban, hogy az egyi kasszony munkába járhatson. Legnagyobb részük fizikai munkát végez: soffőrök, mechanikusok stb. Ezek is hajlamosak az Izraelbe való visszatérésre. Szakértők szerint számuk nem haladja meg az öt százalékot.

Diákok, szabad foglalkozásúak, nagykereskedők, gyárosok

Szomorú jelenség, hogy az izraeli diákok jelentős része — tanulmányainak elvégzése után — családot alapít és letelepszik Kanadában. Szabadfoglalkozásúak, akik az emigránsok tíz százalékát képezik, súlyos nehézségekkel küzdenek. Az egyik nehézség, hogy a diplomákat nosztrifikálni kell, s ha egy-két év után sikerült is letenniük a vizsgákat, nem veszik fel őket a Kamarákba, míg nem szereztek magot a kanadai állampolgárságot. Az emigránsok számára súlyos csalódást jelent

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei:

KFAR SZABA
Ezúton is szeretettel meghívjuk a Kfar Szabán és környékén élő magyar származású jászvut a 1. hó 29-én hétfőn este 8 órakor tartandó helyi csoport avatási ünnepélyünkre, amelyet a renoy Weizmann 88. sz. közsk. kerthelyi seregben fogunk megtartani.
Felszólalnak: dr. Frenkel Jenő, Danzig Hillél, Salomon Mihály, Sauer Sándor és Orosz György. Mindenki szeretettel várunk. — Az előkészítő bizottság.

az a tény, hogy a kanadai nehézipar „zsidómentes”. Zsidó még abban az esetben sem kap munkát a kanadai nehéziparban, ha történetesen már kanadai állampolgár. Ennek következtében a diplomások szakmát változtatnak: a mérnökökből rajzólo lesz, a vegyész gyógyszerárnygyárak utazója stb. Ez a kör a legelégedetlenebb, mert legnagyobb részük rendes lakást s jó munkahelyet hagyott Izraelben.

Az emigránsok között van nak gazdag nagykereskedők és „gyárosok, akik tekintélyes vagyonnal érkeztek Kanadába és a helyi zsidók is „milliomosoknak” tekintik őket. Ezek az emberek nyomban megérkezésük után jövedelmező, nagy üzletekbe kezdtek. Sokan gyárüzemekkel rendelkeznek Izraelben is, de a nagy fantáziát a kanadai üzletekben látják. Ezek az emberek élénk társadalmi életet élnek. Néhány héttel ezelőtt például izraeli tökével kanadai petroleum társaság alakult, melynek egész apparátusa izraeli emigránsokból áll. Ebben a hatalmas üzemben csak héberül beszélnek. Viszont ez a kategória az emigrációnak mindössze 3-4 százalékát teszi ki.

Megélhetési gondok, nevelési problémák

Kanadában a munkabérek sokkal alacsonyabbak, mint Amerikában. Míg a szakmunkás a legjobb esetben 35-40 dollárt keres hetenként, a szakképzettség nélküli munkás alig keresi meg a 25-30 dollárt. Vannak az emigránsok között jó építészeti munkások és fémmunkások, ezeket azonban bojkottálják a kanadai franciák, akik a zsidót nemkívánatos elemeknek tekintik. Heti 25-30 dollárból pedig nehéz megélni, házbért fizetni, gyermeket taníttatni (sokan zsidó nevelést akarnak adni, ami igen drága). Másik nehézség, hogy Kanadában nincs izraeli értelemben vett betegsegélyző, úgy-hogy szülés, vagy betegség hosszú időre súlyos adóssá-gokba sodorja a családot.

Az emigránsok viszonya Izraelhez

Az emigránsoknak egy kisebb csoportja — főleg kiskereskedők, akik husz, vagy még annál is több évet éltek Izraelben — nyíltan hirdeti bojkottot a gyűjtőakció, a cionista mozgalom és az izraeli kormány ellen. Ennek a propagandának a hatása érezhető a potenciális tökebefektetők között. A „munkát” bizonyos pártkeretekben folytatják, sőt kísérlet is történt arra, hogy az izraeli emigránsokat az izraeli pártformák szerint szervezzék be. Az emigránsok legnagyobb része azonban undorral fordul el ezektől a disszidensektől, sőt aktív formában is ellenzik munkájukat.

A kanadai zsidóságot kezdetben megrázta az izraelből érkező tömegbevándorlás. Idővel azonban rájötték arra, hogy főleg olyan elemek érkeztek, amelyek kudarcot vallottak Izraelben és nem sok sikert fognak elérni Kanadában. A zsidó hitközség nem nyújt pénzületi támogatást az emigránsoknak, — kivételt csak néhány súlyos szociális eset képez.

Érdekes jelenség, hogy az emigránsok abszolút többsége megőrzi kapcsolatait Izraellel és ragaszkodik izraeli állampolgárságához. Azok az emigránsok is, akik már gyökert vertek Kanadában, ösztönösen bevállják, hogy kár volna fáradsággért: a kanadai valóság nem érte meg azokat a súlyos válságokat, amelyeken bevándorlásuk első korszakában át kellett esniük. Sokan azt állítják, hogy nem világoztották fel őket a kanadai tényleges helyzetéről, mielőtt elhagyták volna Izraelt és ezért áldozatul estek annak a kivándorlási pszichózisnak, amely a jászvut elfojta.

SANNDRA HAIFA tenyértudós
1 MORIAH 1 TEL- AVIV
4 HESS-U. 4
c/o Armonné Szerda, csütörtök
Vasárnap, hétfő

MEGNYILT HAIFAN, HERZL II. lépcsőfeljárát
LOMBARD TALPIOT 61 félémelet
Vezetők: ERDŐS L. és S. TÖSSEL ékszerész (Közozsvar)
PÉNZT FOLYOSIT MINDEN ÉRTÉKRE, ELŐNYÖS FELTÉTELEKKEL

A Givat-rambami uszoda
HÜVÖS • TISZTA • KELLEMES
KÁVÉHAZ • ÉTTEREM
PING-PONG • NYUGÁGYAK
Nyitva REGGEL 8-TÓL ESTE 11-IG

Nyári nadragok:
Kamngarn 7.900-tól Tropicál 6.250-tól
Amerikai gabardin 10.500-tól Nyári kabátok 13.-tól
M. PRESSLER TEL- AVIV 20.
Ben Jehuda

Servben szenvedők figyelem!
GELLERT ÉS TARSA
üzlete július 9-től 22-ig nyári szünetet tart. (*)

Das Beste aus Reader's Digest
1953. június 240 pruta
A tartalomtól:
• Wenn das Leben an einem Faden haengt
• Nie wieder Babysitter!
• Meine Frau hat keine Zeit für mich
továbbá sok más cikk a maradandó értékű könyvek kivontal.
Egyedüli terjesztő:
PALES PRESS COMPANY LIMITED

PéNZt kölcsönzünk népközlés-könyvekre.
A kölcsönvevő továbbra is részt vesz a sorsolásban. Könyveit szétfűzünk tartjuk és allanóan ellenőrizzük, hogy kihúzták-e azokat.
RABEL, T.A., Rotschild 31
Allenby sarok. 2. szoba
Telefon: 4976. (*)

Jó könyvet szeret olvasni? **HADASH!**
Szakkönyvek, szótárak? **HADASH!**
Elnéd könyve van? **HADASH!**
A legjobb kölcsönkönyvtár **HADASH!**
Tel-Aviv, Hayarkon ötvenkilenc (*)

A műstopposai tanfolyam
kedden, július 1-én délután 1/2-5-kor kezdődik.
Jelentkezés hétfő este 7 óráig.
ILANA TEL- AVIV 83
udvar, Eckmann mellett.

Apróhirdetések
JÓ ES ÚJ KÖNYVEKET olvasni a Jambor Eliseva kölcsönkönyvtár-dól. I. A. Allenby 84. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron vásárolunk. A6
LAKASOKAT, ÜZLETEKET Tel-Avivban, Jaffán és a környéken berhend a közismert Ringel-iroda, Naebiat Benjamin 39. A6
HASKÓ MERNŐK CIANÓZ polonkát, mely- és szettele bútorokat, Parkány- és deszkirtás, garanciaiál. Tel-Aviv, Hamelech Koresch 16 szám. A1282
OZEREFERET, névzetetőnök, netapeleket keres, közvetít: Erna Dávid, állásközvetítő, Tel-Aviv, Ben Jehuda u. 218. telefón 10-12. délután 4-6.
„LILJOM”. Akik erre a jellegre választottak, leveleket visszakaphatják az Új Kelet kiadóhivatalában.
MELTARTÓ VARRASHOZ be-dolgozó munkásnőket keresünk azonnala. Jelentkezés: Gershon-Ben hirdetőirodában, Tel-Aviv, Allenby 51. (8-1, 3-6.) A1594
KÉT FIATALEMBERNEK nagy levegős szoba kiadó. LORAND, Haifa, Madregot Hanevim 16. A1582
ELADÓ 150 MAGYAR KÖNYV. Kálmán, Rison Leion, Nechama 21 A1591
FÉRFI- NŐI FEMERNEMOJAVITÁS precíz. Oestreicher, Jaffa, 221-u. 8. sz. (42/a autóbussz). A1577
Kis udvari helyiség Hadar központjában átadó. Cim: „6/75” jellegén, Grünberger hirdetőirodában, Haifa, Shapira-utca 13. A1596
Gyökörölt kertész, gazdász elhe-lyezkedne esetleg részeseként gyümölcs-, virág-, konyhakert-, ba-romfi-gazdagságban. „6/74” jellegén Új Kelet, Haifa, Shapira-u. 13. A1595

Vulkanizáló-gép (Universal)
formákkal, villanyra és neftre, ELADO
Tel-Aviv, rech. Ellat 11.
HANAN. (*)

RÁDIÓ - BLUMANN
Tel-Aviv, King George 44.
MINŐSÉGI RÁDIÓK
legnagyobb választéka
Kényelmes részletfizetés.
— Javitások azonnal. —

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÜSORA:
ELOADÁSOK KEZDETE:
1/4, 1/2, 1/210
ALLENBY: Tom Brown's school days
ARMON DAVID: Botrány Chlocheerleben
CHEN: Rebeka (A Manderley ház asszonya)
EDEN: Jewish Mother
ESZTER: Chopin's youth
MIGDALOR: Abbandonata
MUGRABI: Kangaroo
ORION: Futóhomok
SDEROT: Abris rózsája
TAMAR: Cry, the beloved country
NOGA, Jaffa: Cyrano de Bergerac
Z.LIT. Jaffa: Stromboli
ORDEA, Rámát-Gán: Nous irons a Paris
GAL-OR, Rámát-Jicnák: Ot uj

Nehru szerint meg lehet kötni a fegyverszünetet Syngman Rhee nélkül is

Ausztrália visszavonja csapatait, ha Syngman Rhee tovább szabotál

New-Delhi (UP). Pandit Nehru miniszterelnök, aki Kairóból jött, visszaérkezett India fővárosába, tegnap kijelentette, hogy a koreai fegyverszünetet azoknak kell megkötniük, akik azt be is tudják tartani. A miniszterelnök ezzel azt a véleményét akarta kifejezni, hogy

az UNO-főparancsnokság aláírhatja a fegyverszüneti megállapodást Syngman Rhee hozzájárulása nélkül is.

Nehru az UNO-összeülést azonnali összehívását javasolta, amiről Hammarströmd UNO-főtábornok és Lester Pearson közgyűlési elnök már tárgyaltak. De Amerika ellenkezése miatt hozzájárult a közgyűlés összehívásának elhalasztásához.

Nehru közölte, hogy a hadifoglyok őrzését megbízott indiai katonákat elküldik Koreába „mihelyt bekövetkeznek a megfelelő körülmények, amelyek lehetővé teszik békés működésüket.”

India csak a fegyverszüneti egyezmény aláírása után kezdi meg működését a hadifoglyokra felügyelő bizottságnak.

Szöul (UP). Az ausztráliai kormány tegnap éleshangú jegyzékben figyelmeztette Syngman Rheet, hogy visszavonja csapatait Koreából, ha a dél-koreai kormány továbbra is szabotálja a fegyverszünet megkötését. Az ausztráliai jegyzék arra emlékeztette Syngman Rheet, hogy sok ausztráliai katonát áldozta életét Dél-Korea védelmében és Ausztrália nagy erőfeszítéseket tett hogy Dél-Koreát megsegítse.

„A hadifoglyok felelőtlen szabadonbocsátása és az 1950 évi egyezmény megszegése azt a veszélyt idézi fel, hogy ezek az áldozatok kárba vesznek.”

Miközben Szöulban sorra érkeznek a Koreában küzdő szövetségesek éleshangú tiltakozó jegyzékét, Syngman Rhee folytatja tanácskozásiat Eisenhower elnök személyes megbízottjával, Robertson helyettes külügyi miniszterrel. A tárgyalásokba tegnap Mark Clark főparancsnok is bekapcsolódott.

Syngman Rhee tegnap rendkívüli ülésre hívta össze kormányát és közölte vele az amerikai javaslatokat.

Beavatott dél-koreai körök szerint a tárgyalásokon bizonyos közlekedést értek el, de Syngman Rhee még további engedményeket akar kicsikarni.

Naschitz Frigyes — a konzuláris testület ügyvezető dékánja. — A telavivi konzuláris testület választmányja Naschitz Frigyes izlandi főkonzult a konzuláris testület ügyvezető dékánjává nevezte ki, Hartl osztrák főkonzul dékán helyett, aki hosszabb szabadságra ment.

Mig Szöulban folyik az alkudozás, a kommunista rádióállomások nyilatkoztak azt az aggályt váltották ki, hogy a fegyverszünet megkötése egyáltalán kétségesse vált. A moszkvai Pravda is megismételte a pekingi rádió kiszólását, hogy Syngman Rhee értéktelen papírdarabbá változtatta a hosszas tárgyalások után megkötött fogolycserégyezményt és felvetette a kérdést, hogy a fegyverszünet megkötése esetén ki garantálja azt „Syngman Rhee bandáival szemben.” A kommunisták még mindig követelik a választ kérdésre, hogy az UNO-parancsnokság gondoskodott-e a 27.000 el-

menekült hadifoglyok összegyűjtéséről. Tudvalevőleg Syngman Rhee ezeket besorozta hadseregébe.

Az amerikai főparancsnokság tegnap leváltotta a hadifoglytáborok főparancsnokát, akit hanyagsággal vádolnak.

Hivatalos jelentés szerint a most amerikai őrizet alatt álló táborokban még több, mint 93.000 hadifogly van. A fronton tegnap folytatódtak a harcok. A dél-koreai csapatoknak sikerült visszafoglalniuk néhány állást, de a kínai csapatok újabb ellentámadásba mentek át és igyekeznek kiszélesíteni a középső frontszakaszon tört rést.

Legalább 10 év kell még Izrael gazdasági önállóságának megvalósításához

Dávid Horovitz előadása az ország gazdasági kilátásairól

Dávid Horovitz volt pénzügyi államtitkár, a szervezés alatt álló Allami Bank igazgatója pénteken a szövetségi vállalatok telavivi klubhelyiségében előadást tartott az ország gazdasági problémáiról.

Izraelnek legalább tíz évre van még szüksége, hogy gazdaságilag önállóvá legyen, mert nincs semmiféle csoda-

szer, amely gyorsabban megoldhatná problémáinkat — mondotta Horovitz. Fizikai szenvedésekkel és sok nehézséggel teli út áll előttünk, amelynek során fokozniuk kell termelésünket és bármilyen sajnálatos, de csökkenteni kell szükségleteinket és le kell szállítanunk életszínvonalunkat, amíg egyensúlyba hozzuk a termelést a szükségletekkel.”

A mi életszínvonalunk és fogyasztásunk jóval felülmúlja a belső termelést. Fel kell tenni a kérdést, mi lehet lehetséges ez? Más országokban a lakosság semmiképpen nem kaphat többet, mint amennyit termel, nálunk azonban más a helyzet, mert nagy összegek áramlanak be az országba külföldi segélyek formájában. Ezt a segélyt azért kapjuk, hogy befektetések útján fejlesszük termelékenységünket és ezáltal is közelebb jussunk gazdasági önállóságunkhoz.

Mi azonban ezeknek az anyagi eszközöknek egy részét arra használjuk fel, hogy olyan életvitőt tartssunk fenn, amely semmiképpen nem egyeztetődik össze termelésünk méreteivel.

Ez kétségkívül negatív és nemkívánatos folyamat, mivel nem tudhatjuk, hogy a külföldi segély áramlása meddig fog tartani.

Dávid Horovitz ezután kijelentette, hogy a kormány deflációs politikája nyomán bekövetkezett életszínvonalcsökkenés korántsem olyan nagy, mint ahogy azt szeretnék felpanaszolni. Kétségtelen, hogy az új gazdaságpolitika a vásárlóerő összezsugorodásához vezetett, de ugyanakkor szűfőfényben vannak az infláció romboló hatásai is. Ez a folyamat lecsökkentette az országfejlesztést szolgáló befektetési tőkét is, ami viszont káros jelenség. Ennek kiküszöbölésére a kormány lényegesen növelte a produktív befektetéseket szolgáló hitelkeretet. Mig mult év októberében ezek a hitelek 185 millió fontot tettek ki, 1953 áprilisában elérték a 210 millió fontot, ami 25 millió font emelkedést jelent. Mig ugyanakkor az áremelkedés január és április között csak 9 pont, tehát 5 százalékos volt.

Az országfejlesztési befektetések tekintetében is ugyanolyan szelektív politika van szükség, mint a hitelnyújtásoknál. A befektetéseket olyan vállalatok és gazdasági ágak felé kell irányítani, amelyek nagyobb és gyorsabb mértékben javítják a külkereskedelmi mérleget, tehát fokozzák a kivitt, vagy csökkentik a behozatalt.

A behozatal csökkenéséről szólva Dávid Horovitz rámutatott arra, hogy mig 1952 első négy hónapjában az import 42 millió fontot tett ki, ebben az évben 34 és félmillióra csökkent, ami 7 és fél millió különbözetet jelent, ugyanakkor pedig az export 2 millió fonttal emelkedett. Ez tehát 9 millió font csökkenést jelent a külkereskedelmi mérleg deflációs csökkenése már megmutatja jeleit az ország külkereskedelmi mérlegében — fejezte be előadását Dávid Horovitz.

Tovább folytatják a keletnémet gazdaság „liberalizálását”

A kisebb iparvállalatokat visszaadják tulajdonosaiknak

Berlin (UP). A keletnémet kormány szombaton messzemenő engedményeket tett a lázongó lakosságnak és az új rendelkezésekkel lényegében visszavonta mindazt, amit Keletnémetország bolsevizálása és a Szovjetuniónhoz való idomítása érdekében tett. Szemjénov szovjet-főmegbíztott tegnap visszaérkezett Berlinbe két napos moszkvai látogatásáról és valószínűleg ő hozta magával a szovjet kormány jóváhagyását.

A német kormány megnyitotta a fogházak kapuit s azonnali hatállyal szabadságra helyezte több ezer német polgárt, akiket „gazdasági szabotázs” címén tartóztattak le. Ezek nagyrészt mezőgazdák, akik nem szol-

gálták be az előirt terméskvótát, vagy pedig nem fizettek adót. Ugyancsak szabadságra kerültek a többi késedelmes adófizetők és a „szocializálás ellenségei” is. Tegnap egész nap folyt a tömeges szabadsábrahelyezés. Ugyanakkor utasították a bíróságokat, hogy szüntessék be az eljárást gazdasági vétségek miatt.

A kormány elrendelte, hogy az államosított kisebb ipari üzemeket azonnal adják vissza tulajdonosaiknak és tegnap már 14 iparvállalat visszatérítését jelentették. Ugyanakkor ismét megnyitották a hitelt a magánvállalatok számára, amelyek nagyrészt hitel hiánya miatt voltak kénytelenek bezárni üzemüket.

A kormány hatalmas összeget irányított elő fogyasztási cikkek termelésére és ugyanakkor pedig felemelték az élelmiszeradókat. Schmidt gazdasági megbízott közölte, hogy a legközelebbi napokban ismét piacra kerül a margarin, amely már régen eltűnt a boltokból. A gyárak azonnal megkezdik textilanyagok gyártását, amelyeket rövidesen a piacra dobnak. Julius el-sejtől kezdve munkások számára csökkentik a viteldíjat a vasuton.

Ezzel egyidejűleg a hatóságok ismét intették a lakosságot, hogy a legnagyobb szigorral fognak fellépni a „provokátorok és szabotőrök” ellen és ennek a fenyegetésnek nagy nyomatókat ad az emelt létszámú szovjet hadsereg, amely ugyan ismét a háttérben tartózkol-

dik, de nem titkolja jelenlétét.

A nyugati nagyhatalmak németországi főmegbíztottai tegnap tanácskozást tartottak a francia kirendeltség berlini épületében. A kiadott közleményben ismét felszólították a szovjethatóságokat, hogy szüntessék be a keletnémet lakosság ellen foganatosított drasztikus intézkedéseket.

Nem tartják kizártnak, hogy Szejmonov orosz főmegbíztott a négy nagyhatalom megbízottainak konferenciáját fogja javasolni.

A mufti új arab államot akar létesíteni

New-York (STA). — A Jewish Chronicle new-yorki munkatársának tudósítása szerint arab politikai vezető olyan tervvel foglalkoznak, hogy új arab államot létesítsenek, amelynek az lesz a feladata, hogy befogadja a palesztinai menekülteket. Transzjordánia és Szíria állítják hajlandó területet bocsátani az új állam rendelkezésére. A tervet állítólag a volt zerszálemi mufti szorgalmazza, aki most újra erős politikai tevékenységbe kezdett a Közelkeleten. Az arab államok követelni fogják, hogy kényszerítsék Izraélt, mondjon le a Negev egy részéről az új állam számára, amely Izraél és jelenlegi szomszédai között terülne el. Az új arab államnak szánt területeken ma is a palesztinai menekültek többsége él.

Örülnek a bermudai találkozó elnapolásának

(Elsőoldali cikk folytatása) fogadták a bermudai konferencia elhalasztását, bár a kongresszus tagjai sajnálattal fejezték ki, hogy arra Churchill miniszterelnök betegsége adott okot, mert az angol miniszterelnöknek nagyon sok jóbarátja van a képviselő körében.

A szenátus külügyi bizottságának tagjai szerint bermudai találkozót csak a koreai fegyverszünet megkötése után kell megtartani. Robert Taft szenátor még ennél is tovább ment és azt mondta, hogy a Szovjetunió vezetőivel való találkozót

csak akkor lehet létrehozni, ha megkötötték az osztrák béket is. A bermudai konferencia elhalasztása következtében biztosra veszik azt, hogy ebben az évben már nem kerülhet sor a Kelet és Nyugat vezetőinek találkozására.

Róma (AFP). De Gasperi miniszterelnök nagy meglepetéssel fogadta Churchill megbetegedésének hírért. Az olasz kormány néte hány nap előtt Londonban tárgyalat Churchilllel, aki akkor teljesen egészséges volt és a kimerültségnek semmi jelet sem mutatva.

A Fialy fiuk Rosnerné karjaiban

(Elsőoldali cikk folytatása) francia főrabbinátus kérésére a nemzetközi Vöröskereszt is bekapcsolódott az ügybe.

Tegnap reggel San Sebastian határmenti spanyol városkában hivatalos okiratok ellenében kiadták a gyermekeket Guillon francia konzulnak. Azután autón Hendey francia határvárosba vitték őket, majd folytatatták útjukat Párisba, ahová tegnap délután érkeztek.

A két fiút egyelőre egy vezető francia zsidó személynység Páris melletti villájában helyezték el, amíg véglegesen döntenek a sorsuk felett. A fiúk nagynénje, a gederal Rosnerné már pénteken odaérkezett és nagy örömmel fogadta a két Fialy gyermeket, akik ezúttal először találkoztak nagynénjükkel.

Párisban a zsidó és a katolikus szervezetek megbízottai közös sajtókonferencián közölték a gyermekek visszatérését és felkérték a közönséget, hogy ne gyülekezzenek a gyermekek lakhelye közelében. „Most az a fontos, hogy a gyermekek normálisan és egészséges légkörben nevelkedhessenek és a közönség megkímélje őket a kíváncsiságától” — mondták.

Páris (AFP). A két gyermek André Weil villájában tartózkodik St. Leonard községben. Rosnerné csak teg-

nap délután érkezett az El-Al repülőgépen, amelyre az utolsó pillanatban az izraeli hatóságok segítségével kapott jegyet.

Guillaume St. Sebastiani francia konzul, aki a két gyermeket a kormány utasítására hazahozta, tegnap a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a gyermekek nagyszerű egészségnek örvendenek és Spanyolországból kifogástalanul bántak velük. — „Két aranyos gyermek ez” — mondta a konzul, aki kijelentette, hogy Gerald, a fiatalabbik fiútestvér sirt, amikor elbúcsúzott spanyolországi vendéglátóitól, akiknél igen jól érezte magát. A két gyermek azonban nagyon örült, hogy többé nem kell rejtőznök és a rendőrök elől bujkálniuk. Nagy n készülnek arra, hogy folytassák félbeszakított tanulmányaikat. Gerald az ötödik és Robert a hatodik osztályba jár. „Ugy akarunk élni, mint más gyerekek a mi korunkban” — mondták a fiúk Guillaume konzulnak.

AZ ARAB LIGA KAPJA AZ AMERIKAI FEGYVEREKET

Washington (UP). Amerikai kormánykörökben tegnap kijelentették, miszerint nem tettek Izraelnek oly

ígéretet, hogy az araboknak szánt fegyverkezési segélyt nem küldik az Arab Liga útján.

Egyidejűleg hangsúlyozták azonban, hogy Amerika nem fog oly politikát követni, amely veszélyeztetné Izraélt és az arab-izraeli háború újabb kitéréséhez vezetne. Ha az araboknak a Liga útján küldenék fegyvert, akkor ezt megfelelő garanciák ellenében teszik, hogy Izraélt nem éri semmi veszély.

Washingtonban cáfolják a hírt, hogy Amerika minden arab állammal külön-külön szerződést akarna kötni. Azt is cáfolják, hogy bármi változás állt volna be Amerika közelleleti politikájában.

Kereskedelmi tárgyalások indulnak Izrael és Franciaország között

Páris (UP). — Az izraeli-francia kereskedelmi tárgyalások, amelyeknek célja a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok kiszélesítése, hétón veszik kezdetüket. A két ország eddig minden szerződés nélkül tartotta fenn kereskedelmi kapcsolatát. Franciaország az 1952-es évben 16.800.000 dollár értékben szállított árut Izraelnek, de csak 952 ezer dollárért vásárolt Izraéltól. Minthogy a vásárlásokat dollárokból eszköztették, az üzletek eredményeként Franciaországnak nagy dollárfeleslege maradt.

Tegnap 270 perzsi olé érkezett a haifai kikötőbe. A hatóságok az olékat még szombat kimenetele előtt le szállították a hajóról, mert megállapították, hogy a hajón való tartózkodásuk egészségük kockázatásával jár. Az olékat Sáár Alijja olé-táborba szállították.

Herzl-Bialik emléket a Bné Herzlben. A Bné Herzl július 2-án, csütörtökön, Tamuz 20. előestéjén, este fél 9 órakor saját helyiségében Tel-Aviv, Nachlat Benjamin 15. II. em. „Orat” terem Herzl-Bialik emléket rendez. Bevezető: Bisselches Mose. Emlékeszéd: Dr. Malkai Ernő. El moté ráchamim. Haber Chajim volt budai főkantór. Zárszó: Dr. Herskovits Fábán. A f. hó 29-iki klubest elmarad.

A halálbüntetés eltörlését javasolják az angol parlamentben

London (AFP). Az angol parlament öt képviselője tegnap javaslatot tett a halálbüntetés eltörlésére. Az alsóház már egyszer megszavazta a halálbüntetés eltörlését, de a felsőház megakadályozta a javaslat jóváhagyását.

A halálbüntetés kérdését John Christienek, a londoni Kékszakállnak bűnperével kapcsolatban vetették fel. Christie ugyanla bevallotta, hogy ő gyilkolta meg azt az asszonyt is, akinek férjét a bíróság emiatt a gyilkosság miatt halálra ítélte és akit három év előtt ki is végezték. Csak Christie vallomásától derült ki a kivégzett ember ártatlansága.

you know
for her
for him

the brand is
DOMINO

a közkedvelt minőségi cigarettá
250 prutáért

Poloskás a lakása?

Ne szegyelje!
Szegyen eltűrn!

SHEMED
POLOSKÁT IRT

*Dr. Emil Shronek, Haifa, Nordau-u. 4., külföldi tanulmányutjáról visszatérve új-ból rendel. Telefon: 6471.